

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (syllabus)*

Naziv kolegija	Hrvatski jezik u srednjem vijeku				akad. god.	2024./2025.
Naziv studija	Hrvatski jezik i književnost				ECTS	2
Sastavnica	Odjel za kroatistiku					
Razina studija	☒ preddiplomski	☐ diplomski	☐ integrirani	☐ poslijediplomski		
Vrsta studija	☐ jednopredmetni ☒ dvopredmetni	☐ sveučilišni	☐ stručni	☐ specijalistički		
Godina studija	☒ 1.	☐ 2.	☐ 3.	☐ 4.	☐ 5.	
Semestar	☐ zimski	☐ I.	☒ II.	☐ III.	☐ IV.	☐ V.
	☒ ljetni	☐ VI.	☐ VII.	☐ VIII.	☐ IX.	☐ X.
Status kolegija	☒ obvezni kolegij	☐ izborni kolegij	☐ izborni kolegij koji se nudi studentima drugih odjela		Nastavničke kompetencije	☐ DA ☐ NE
Opterećenje	☐ P	☐ 1	☐ S	☐ V	Mrežne stranice kolegija u sustavu za e-učenje	☐ DA ☒ NE
Mjesto i vrijeme izvođenja nastave	232, srijedom od 16 do 17			Jezik/jezici na kojima se izvodi kolegij		Hrvatski
Početak nastave	12. veljače 2025.			Završetak nastave		28. svibnja 2025.
Preduvjeti za upis kolegija	-					
Nositelj i izvođač kolegija	Gordana Čupković					
E-mail	gcupkov@unizd.hr			Konzultacije	prije i nakon nastave	
Vrste izvođenja nastave	☒ predavanja	☐ seminari i radionice	☒ vježbe	☐ e-učenje	☐ terenska nastava	
	☒ samostalni zadaci	☐ multimedija i mreža	☐ laboratorij	☐ mentorski rad	☐ ostalo	
Ishodi učenja kolegija	Nakon položenog ispita student će moći: - identificirati strukturne razlike te povezivati strukture i svojstva slavenskih pisama - identificirati probleme posredovanja teksta iz starijih razdoblja pismenosti suvremenome čitatelju - rješavati tekstološke probleme i predlagati čitanje teksta iz starijih razdoblja pismenosti - članiti gramatičke kategorije s obzirom na dijakronijske promjene - navesti i u tekstu prepoznati strukturne elemente različitih jezičnih sustava (staroslavenskoga i starohrvatskoga) - u pojedinačnom tekstu procijeniti omjer zastupljenosti elemenata različitih jezičnih sustava - kritički pristupiti tekstu i kontekstu njegova nastanka					
Ishodi učenja na razini programa kojima kolegij doprinosi	- transkribirati, transliterirati i čitati tekstove pisane glagoljicom - opisati genezu pismenosti u hrvatskom jeziku - razumjeti i objasniti razvoj triju hrvatskih pisama od početaka razvoja hrvatskoga književnog jezika do danas					
Načini praćenja studenata	☒ pohađanje nastave	☐ priprema za nastavu	☒ domaće zadaće	☒ kontinuirana evaluacija	☐ istraživanje	
	☐ praktični rad	☐ eksperimentalni rad	☐ izlaganje	☐ projekt	☐ seminar	
	☒ kolokvij(i)	☐ pismeni ispit	☐ usmeni ispit	☐ ostalo:		

* Riječi i pojmovni sklopovi u ovom obrascu koji imaju rodno značenje odnose se na jednak način na muški i ženski rod.

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)

Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

Uvjeti pristupanja ispitu	Prihvaćeni svi domaći radovi.		
Ispitni rokovi	☐ zimski ispitni rok	☒ ljetni ispitni rok	☒ jesenski ispitni rok
Termini ispitnih rokova		4. i 18. lipnja	3. i 17. rujna
Opis kolegija	Studenti upoznaju problematiku trojezičnih i tropisamskih početaka hrvatske pismenosti te specifičnost jezičnih i civilizacijskih kontakata u ranome dobu hrvatske kulture. Očekuje se da studenti svladaju čitanje ustavne glagoljice te se osposobe za filološku analizu tekstova pisanih različitim pismima i jezicima. Cilj kolegija je osposobiti studente za prepoznavanje i rješavanje jezičnofiloloških pitanja te za samostalno iščitavanje, kontekstualizaciju i posredovanje pisanih spomenika i arhivske građe.		
Sadržaj kolegija (nastavne teme)	<p>12. 2. Tropismenost i trojezičnost. Literatura o predmetu. Uvod u seminar. d. r. 1: prepisati glagoljicom dva puta bilo koja 3 retka teksta Dabarskoga brevijara (SI: 227) i bilo koja dva retka teksta Bečkih listića (SI: 228) 19. 2. Uvod u paleografiju i kodikologiju. d. r. 2: transliterirati latinicom i prevesti na standardni hrvatski jezik bilo koja tri retka teksta iz Konzulova Katekizma (https://digitalna.nsk.hr/?pr=iiif.v.a&id=15954). Pri transliteraciji obavezno obilježiti stranicu i numerirati retke. 26. 2. Hrvatska glagoljica (pregled razvojnih oblika). d. r. 3: Studenti A – M: transliterirati i prevesti na hrvatski standardni jezik bilo koja 3 retka iz Prvotiska (SI: 273-274); studenti N – Ž: transliterirati i prevesti na hrvatski standardni jezik bilo koja 3 retka iz Hrvojeva misala (SI: 236-239). Pri transliteraciji obavezno obilježiti stranicu, stupac i brojeve redaka po faksimilu. 5. 3. Misali i brevijari. d. r. 4: Transliterirati bilo koja 3 retka Prvoga beramskoga brevijara (https://digitalna.nsk.hr/?pr=iiif.v.a&id=19407), prevesti ih na hrvatski standardni jezik i izraditi fonološku analizu transliteriranog odlomka, rječnik nepoznatih riječi, rječnik oblika i etimološki rječnik. Pri transliteraciji obavezno obilježiti stupac i brojeve redaka po faksimilu. Za etimološki rječnik koristiti se rječnicima: A. Gluhak, Hrvatski etimološki rječnik ili P. Skok, Etimologijski rječnik hrvatskoga ili srpskoga jezika I-III (https://archive.org/details/EtimologijskiRjecnikHrvatskogaIliSrpskogaJezika). 12. 3. P: Fonologija. Bašćanska ploča d. r. 5: Transliteracija odabranog odlomka (odlomak treba zatražiti nakon prihvaćena 4 domaća; javiti se na: hjsv2025@gmail.com). Prilikom predaje domaćega obvezno je predati i odlomak. 19. 3. Morfolologija. Zapis popa Martinca 26. 3. Pismo Nikole Modruškog 2. 4. Vježbe transliteracije (rad po grupama, raspored naknadno) 9. 4. Kolokvij I: Transliteracija glagoljičnoga teksta d. r. 6: prepisati ćirilicom 1 redak teksta Povaljske listine (SI: 298) i prepisati glagoljicom 3 retka teksta iz Traktata Crnorisca Hrabra (SI: 16–167), studenti G – K); obavezno numerirati stranicu i retke. 16. 4. Ćirilica. Povaljski prag. d. r. 7: Studenti A – M: jezična analiza odlomka iz Regule sv. Benedikta (SI: 247); studenti N – Ž: jezična analiza odabranih pet redaka iz Stvaranja svijeta (SI: 240–241). Analiza treba biti u obliku sastava o fonologiji i morfolologiji odlomka te se preporuča koristiti literaturu: Gadžijeva, S. i dr. 2014. <i>Hrvatski crkvenoslavenski jezik</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, Staroslavenski institut. 23. 4. Povaljska listina. Poljički statut. 30. 4. Latinica i hrvatski latinični tekstovi. d. r. 9: Jezična analiza odabranoga odlomka iz misala (odlomak nakon prihvaćanja 7 domaćih na: hjsv2025@gmail.com).</p>		

	<p>7. 5. Inkunabule 14. 5. Epigrafika. 21. 5. Vježbe Ispravak I. kolokvija (dodatni sat) 28. 5. Kolokvij II: Jezična analiza</p> <p>Napomene uz domaće radove: Domaći rad služi tome da student postupnim samostalnim radom na temelju posredovane literature ovlada zakonitostima drugoga jezika i drugih pisama te da pravodobno uočava nejasnoće i rješava probleme u usvajanju građe. Datum uz domaći jest datum kad je domaći zadan; predaje se sljedeći tjedan isključivo na početku nastave. Studenti su obavezni predati domaći rad svaki tjedan. Neće se prihvaćati domaći radovi koji su identični, bilo zbog prepisivanja bilo zbog kolektivnoga autorstva, i koji su ocijenjeni negativno. Neprihvaćeni domaći rad student je dužan izraditi ponovo. Bez prihvaćenih domaćih radova student nije osposobljen za pristupanje kolokvijima i ispitu. Za pristupanje kolokvijima u vrijeme odvijanja nastave treba imati prihvaćene sve domaće radove iz perioda prije svakog kolokvija. Za pristupanje ispitu u vrijeme ispitnih rokova potrebno je imati sve prihvaćene domaće radove.</p> <p>Ispit se sastoji iz dva dijela: transliteracija i jezična analiza. Ukoliko je student u tijeku semestra položio jedan kolokvij ili nijedan, nepoloženo gradivo može polagati u vrijeme ispitnih rokova (uz uvjet da je prethodno izvršio sve nastavne obveze).</p>
Literatura	<p>Obavezna</p> <p>Stjepan Damjanović, <i>Slovo iskona</i>, staroslavenska/starohrvatska čitanka, drugo, dopunjeno izdanje, Matica hrvatska, Zagreb, 2004, cjelina V: Ćirilometodsko naslijeđe u hrvatskom srednjem vijeku, str. 203-307.</p> <p><i>Mali staroslavensko-hrvatski rječnik</i>. Ur. S. Damjanović i dr. Matica hrvatska, Zagreb, 2009.</p> <p>Branko Fučić, "Hrvatski glagoljski i ćirilički natpisi", u: <i>Hrvatska i Europa I</i>, Zagreb, 1997, str. 259-283.</p> <p>Dopunska</p> <p>Mladen Bošnjak, <i>Slavenska inkunabulistica</i>, Zagreb, 1970.</p> <p>Stjepan Damjanović, <i>Tragom jezika hrvatskih glagoljaša</i>, Zagreb, 1984.</p> <p>Branko Fučić, "Hrvatski glagoljski i ćirilički natpisi", u: <i>Hrvatska i Europa I</i>, Zagreb, 1997, str. 259-283.</p> <p>Gadžijeva, Sofija, Ana Kovačević, Milan Mihaljević, Sandra Požar, Johannes Reinhart, Marinka Šimić, Jasna Vince. 2014. <i>Hrvatski crkvenoslavenski jezik</i>. Zagreb: Hrvatska sveučilišna naklada, Staroslavenski institut.</p> <p>Eduard Hercigonja, <i>Tropismena i trojezična kultura hrvatskoga srednjovjekovlja</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 2006.</p> <p>Radoslav Katičić, <i>Litterarum studia</i>, Matica hrvatska, Zagreb, 2007.</p> <p>Boris Kuzmić, "Jezik hrvatskih srednjovjekovnih pravnih spomenika", u: <i>Povijest hrvatskoga jezika</i>. 1. knjiga: srednji vijek, <i>Croatica</i>, Zagreb, 2009, str. 405-454.</p> <p>Josip Lisac, "Hrvatska narječja u srednjem vijeku", u: <i>Povijest hrvatskoga jezika</i>. 1. knjiga: srednji vijek, <i>Croatica</i>, Zagreb, 2009, str. 261-280.</p> <p>Dragica Malić, <i>Jezik najstarije hrvatske pjesmarice</i>, Zagreb, 1972.</p> <p>Dragica Malić, "Latinički tekstovi hrvatskoga srednjovjekovlja na narodnom jeziku", u: <i>Hrvatska i Europa II: Srednji vijek i renesansa</i>, Zagreb, 2000, str. 299-319.</p> <p>Milan Mihaljević, "Hrvatski crkvenoslavenski jezik", u: <i>Povijest hrvatskoga jezika</i>. 1. knjiga: srednji vijek, <i>Croatica</i>, Zagreb, 2009, str. 283-347.</p> <p>Nazor, Anica, "Prožimanje glagoljice i ćirilice na hrvatskom prostoru", u: <i>Hrvatska i Europa II: Srednji vijek i renesansa</i>, Zagreb, 2000, str. 289-297.</p> <p>Ivanka Petrović, "Prvi susreti Hrvata s ćirilometodskim izvorima srednjovjekovne kulture", <i>Slovo</i>, 38, 1988, str. 5-52.</p> <p><i>Povijest hrvatskoga jezika</i>. 1. knjiga: srednji vijek, <i>Croatica</i>, Zagreb, 2009. (e-izdanje na: www.croatica.hr). Poglavlja: Mateo Žagar, "Hrvatska pisma u srednjem vijeku", str. 107-217, Stjepan Damjanović, "Staroslavenski i starohrvatski u hrvatskim srednjovjekovnim tekstovima", str. 351-401, Stjepan Damjanović, Boris Kuzmić, Milan Mihaljević, Mateo Žagar: "Antologija hrvatskih srednjovjekovnih djela", str. 457-540.</p> <p>Josip Leonard Tandarić, <i>Hrvatskoglagojska liturgijska književnost</i>, Zagreb, 1993.</p> <p>Mateo Žagar, <i>Kako je tkan tekst Bašćanske ploče</i>, Zagreb, 1997.</p>

Obrazac 1.3.2. Izvedbeni plan nastave (*syllabus*)Sveučilište u Zadru
Universitas Studiorum
Jadertina | 1396 | 2002 |

	Mateo Žagar, Grafologijistika srednjovjekovnih tekstova, Zagreb, 2007. Mateo Žagar, Uvod u glagoljsku paleografiju I (X. i XI. st.), Zagreb, 2013.
Mrežni izvori	https://glagoljica.hr/
Provjera ishoda učenja (prema uputama AZVO)	Samo završni ispit
	☐ završni pismeni ispit ☐ završni usmeni ispit ☐ pismeni i usmeni završni ispit ☐ praktični rad i završni ispit
	☒ samo kolokvij/zadaće ☐ kolokvij / zadaća i završni ispit ☐ seminarski rad ☐ seminarski rad i završni ispit ☐ praktični rad ☐ drugi oblici
Način formiranja završne ocjene (%)	kolokviji (40%+40% ocjene), domaći rad (20% ocjene).
Ocjenjivanje kolokvija i završnog ispita (%)	<50 % nedovoljan (1)
	50 % dovoljan (2)
	60-70 % dobar (3)
	80 % vrlo dobar (4)
	90-100 % izvrstan (5)
Način praćenja kvalitete	☒ studentska evaluacija nastave na razini Sveučilišta ☐ studentska evaluacija nastave na razini sastavnice ☐ interna evaluacija nastave ☒ tematske sjednice stručnih vijeća sastavnica o kvaliteti nastave i rezultatima studentske ankete ☐ ostalo
Napomena / Ostalo	Sukladno čl. 6. <i>Etičkog kodeksa</i> Odbora za etiku u znanosti i visokom obrazovanju, „od studenta se očekuje da pošteno i etično ispunjava svoje obveze, da mu je temeljni cilj akademska izvrsnost, da se ponaša civilizirano, s poštovanjem i bez predrasuda“. Prema čl. 14. <i>Etičkog kodeksa</i> Sveučilišta u Zadru, od studenata se očekuje „odgovorno i savjesno ispunjavanje obveza. [...] Dužnost je studenata/studentica čuvati ugled i dostojanstvo svih članova/članica sveučilišne zajednice i Sveučilišta u Zadru u cjelini, promovirati moralne i akademske vrijednosti i načela. [...]